

απόψεις

Η φορολογική ελάφρυνση και η φορολογική μας συμμόρφωση

Κατά τη μόλις δημοσιευθείσα μελέτη της Eurostat, στο έτος 2018, οι επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά κατέβαλαν στο ελληνικό δημόσιο φόρους και εισφορές ύψους 76 δις ευρώ. Αυτοί οι φόροι και οι εισφορές αντιστοιχούν σε ποσοστό 41,5% του ελληνικού Α.Ε.Π. Το ποσοστό αυτό κατατάσσει τη χώρα μας στην 8η υψηλότερη θέση της Ε.Ε. και μάλιστα πάνω από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο (40,3%). Στην κατάταξη προηγείται η Γαλλία με 48,4%, έπεται η Δανία με 45,9%, η Σουηδία με 44,4%, η Ιταλία με 42% και η Γερμανία με 41,5%. Την κατάταξη κλείνει η Κύπρος με 33,8%, η Βουλγαρία με 29,9% και στη χαμηλότερη θέση η Ιρλανδία με 23%.

Χαρακτηριστικό, άλλωστε, στοιχείο της υπερφορολόγησης των τελευταίων ετών στη χώρα μας συνιστά το γεγονός ότι κατά το έτος 2010 οι φόροι και οι εισφορές αντιστοιχούσαν σε ποσοστό 34,2% του ΑΕΠ, κατά το έτος 2015 σε ποσοστό 39,6% του ΑΕΠ και κατά τα τελευταία έτη σε ποσοστό 41,5% του ΑΕΠ.

Επιπρόσθετα, θα πρέπει να παρατηρηθεί ότι στις ευρωπαϊκές χώρες που συμμετείχαν σε αντίστοιχα με της Ελλάδος προγράμματα χρηματοοικονομικής σταθερότητας, οι φόροι και εισφορές αντιστοιχούν σε χαμηλότερα ποσοστά του ΑΕΠ τους. Ειδικότερα, στην Πορτογαλία το αντίστοιχο ποσοστό ανέρχεται σε 37,2% του ΑΕΠ, στην Ισπανία σε 35,4% του ΑΕΠ και όπως προσημειώθηκε στην Κύπρο σε 33,8% του ΑΕΠ και στην Ιρλανδία σε 23% του ΑΕΠ.

Η επιπλέον επεξεργασία των στοιχείων καταδεικνύει την υπερβολική αποστέρηση πόρων από την ιδιωτική οικονομία και τα νοικοκυριά έναντι των αντίστοιχων ευρωπαϊκών μεγεθών, ιδίως στις οικονομίες που υπέστησαν κρίση και εντάχθηκαν σε προγράμματα στήριξης. Ειδικότερα, στην Ελλάδα και με τα στοιχεία 2018, από το συνολικό ως άνω ποσοστό 41,5%, μεγάλο μέρος αυτού (17,1%) αντιστοιχεί σε έμμεσους φόρους (4ο ψηλότερο στην ΕΕ), με αντίστοιχο μέσο όρο στην ΕΕ 13,6%. Ενώ, η ένδειξη για τους άμεσους φόρους είναι αντίστοιχα μικρότερη από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο. Καθώς, παρά τη σημαντική αύξηση των συντελεστών άμεσων φόρων κατά τα χρόνια της κρίσης, οι άμεσοι φόροι (επί εισοδήματος και επί περιουσίας) αντι-

στοιχούν σε ποσοστό 10,1% του ΑΕΠ, με τον αντίστοιχο μέσο όρο της ΕΕ να κυμαίνεται σε ποσοστό 13,2%. Το «χαμηλό» αυτό ποσοστό των άμεσων φόρων, παρά το γεγονός της αύξησης των φορολογικών συντελεστών, ακριβώς καταδεικνύει την ανυπαρξία φορολογικής ύλης, που οφείλεται στην επιχειρηματική ύφεση και στην κατάρρευση της αγοράς ακινήτων, αντίστοιχα.

Τέλος, οι ασφαλιστικές εισφορές ανήλθαν σε ποσοστό 14,2% του ΑΕΠ, με αντίστοιχο μέσο όρο στην ΕΕ 13,3%.

Τί υποδεικνύουν τα στατιστικά αυτά στοιχεία; Υποδεικνύουν, αυτό που αποτελεί κοινή αντίληψη στην επιχειρηματική αγορά και στα νοικοκυριά.

Αν δεν μειωθεί το φορολογικό βάρος, δεν είναι ευχερής η οικονομική ανάπτυξη. Με απλά λόγια, αν δεν περισσέψουν χρήματα για αποταμίευση-επένδυση και κατανάλωση, η ζήτηση δεν θα αυξηθεί και το συνολικό προϊόν δεν θα ισορροπήσει σε υψηλότερο σημείο.

Για τους λόγους αυτούς, οι εξαγγελόμενες φοροελαφρύνσεις στους φορολογικούς συντελεστές της επιχειρηματικής δραστηριότητας, των μερισμάτων, της γενικής κλίμακας φορολογίας εισοδήματος κ.ο.κ. συνιστούν ένα θετικό βήμα, ώστε να δοθεί ώθηση για την ανάπτυξη. Προκειμένου, όμως, η φορολογική ελάφρυνση να μη δημιουργήσει αδυναμία κάλυψης των κρατικών δαπανών, με αντίστοιχη μείωση των φορολογικών εσόδων, θα πρέπει η φοροελάφρυνση να συνδυαστεί με μια επιτέλους ουσιαστική διεύρυνση της φορολογητέας βάσης με τον περιορισμό της φοροδιαφεύγουσας ύλης. Ο επί χρόνια επιχειρούμενος, αλλά προφανώς με όχι αποτελεσματικά μέσα, περιορισμός της φοροδιαφυγής θα πρέπει επιτέλους να λάβει χώρα με τρόπο αποτελεσματικό.

Έτσι, κάθε εξαγγελόμενο μέτρο για τον περιορισμό της φορολογικής απάτης είναι καλοδεχούμενο. Όπως, η νέα διαδικτυακή υπηρεσία που επιστρατεύει η ΑΑΔΕ για τον εντοπισμό μεθόδων κυκλικής απάτης στο πεδίο του ΦΠΑ (άρθρο 39α ΚΦΠΑ). Με την νέα διαδικτυακή υπηρεσία που θα τεθεί στη διάθεση της ΑΑΔΕ θα καταστεί ευχερέστερη και εγκυρότερη η επιβεβαίωση της ιδιότητας του «αγοραστή», ως υποκείμενο με δικαίωμα έκπτωσης του φόρου εισροών (δαπανών), με περαιτέρω συνέπεια τον ευχερέστερο εντοπισμό εικονικών αγορών. Επιπρόσθετα και προκειμένου να αντιμετωπισθούν φαινόμενα τεχνικών μεθοδεύσεων, με σκοπό την αδιαφανή μεταφορά φορολογητέας ύλης, θα πρέπει να υιοθετηθούν άμεσα τα νέα διεθνή εργαλεία ελέγχου που διευκολύνουν στην εμπέδωση καθεστώτος φοροδιαφάνειας.

Για να επιβιώσει η χώρα μας, δεν αρκεί μόνο η φορολογική ελάφρυνση. Είναι απαραίτητη και η αύξηση του βαθμού φορολογικής συνείδησης καθενός από εμάς.

Είναι απαραίτητο να κατανοήσουμε όλοι μας ότι η εισροή κεφαλαίων στην αγορά και η καταβολή των ελαφρυμένων φόρων που αντιστοιχούν σε αυτά συνιστά πρωτίστως ηθική, ακολούθως νομική και τέλος εθνική μας υποχρέωση.

Ασπασία Μάλλiou